

## Dôvodová správa

### Všeobecná časť

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá návrh zákona o práci prostredníctvom digitálnej pracovnej platformy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) na základe bodov B.17 a C.6 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 196/2025 a Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2026.

Cieľom návrhu zákona je zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2831 z 23. októbra 2024 o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy (Ú. v. EÚ L, 2024/2831, 11.11.2024) (ďalej len „smernica (EÚ) 2024/2831“) a vytvoriť osobitný právny rámec pre výkon práce prostredníctvom digitálnych pracovných platforiem.

Obsahom smernice (EÚ) 2024/2831 je zlepšenie pracovných podmienok pre osoby, ktoré vykonávajú platformovú prácu v pracovnoprávnom vzťahu, ako aj pre osoby, ktoré vykonávajú platformovú prácu v inom ako pracovnoprávnom vzťahu. Smernica (EÚ) 2024/2831 a v nadväznosti na to návrh zákona, reagujú na dynamický rozvoj zdieľanej ekonomiky a nové formy organizácie práce, ktoré sa realizujú prostredníctvom digitálnych pracovných platforiem, a ktorých právne postavenie si vyžaduje jasnú a predvídateľnú úpravu.

Obsahom čl. I je návrh nového zákona, ktorým sa navrhuje upraviť osobitosti platformovej práce v porovnaní s osobitnými predpismi v oblasti pracovnoprávnych vzťahov, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany osobných údajov a predpisov upravujúcich obchodnoprávne a občianskoprávne vzťahy s cieľom zlepšiť pracovné podmienky osôb vykonávajúcich prácu prostredníctvom digitálnych pracovných platforiem, zabezpečiť správne určenie ich právneho postavenia, posilniť transparentnosť a predvídateľnosť výkonu platformovej práce a ustanoviť primerané záruky pri využívaní algoritmickeho riadenia a automatizovaného rozhodovania. Návrh zákona zároveň sleduje cieľ zabezpečiť účinné presadzovanie práv osôb vykonávajúcich platformovú prácu, zlepšiť prístup príslušných orgánov k informáciám potrebným na výkon dohľadu.

V čl. I návrhu zákona sa navrhuje:

- vymedziť základné pojmy ako napríklad digitálna pracovná platforma, platformová práca, osoba vykonávajúca platformovú prácu, platformový zamestnanec, zástupcovia zamestnancov a zástupcovia osôb vykonávajúcich platformovú prácu, sprostredkovateľ,
- posilniť právne postavenia osôb vykonávajúcich prácu pre digitálne pracovné platformy (platformových zamestnancov) odstránením nejasnosti pri určovaní statusu osôb vykonávajúcich platformovú prácu a zavedením právnej domnienky pracovnoprávneho vzťahu,
- upraviť práva a povinnosti spojené so združovaním aj v prípade osôb vykonávajúcich platformovú prácu v inom ako pracovnoprávnom vzťahu,
- zaviesť pravidlá transparentnosti algoritmickeho monitorovania a riadenia práce vrátane povinnosti zabezpečiť ľudský dohľad nad významnými rozhodnutiami a práva osoby vykonávajúcej platformovú prácu na vysvetlenie a preskúmanie takéhoto rozhodnutia, ako aj povinnosť informovania osôb vykonávajúcich platformovú prácu, ich zástupcov a príslušné orgány o používaní a charakteristikách týchto systémov,

- zaviesť niektoré povinnosti digitálnych pracovných platforiem v oblasti pracovných podmienok a bezpečnosti a ochrany,
- ustanoviť právo na nápravu a pravidlá spojené s ochranou proti prepusteniu alebo s vysvetlením skončenia zmluvného vzťahu s digitálnou pracovnou platformou, ako aj dozor na dodržiavanie tohto zákona inšpekciou práce a Úradom na ochranu osobných údajov,
- ustanoviť základné oznamovacie povinnosti digitálnej pracovnej platformy a sprostredkovateľa voči inšpekcii práce s cieľom získať informácie o pôsobení platforiem a sprostredkovateľov na území Slovenskej republiky.

V čl. II návrhu zákona sa navrhuje novelizovať zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov s cieľom ustanoviť prednosť osobitného predpisu pred ustanoveniami Zákonníka práce pokiaľ ide o výkon platformovej práce platformovými zamestnancami.

V čl. III návrhu zákona sa navrhuje novelizovať zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov s cieľom upraviť kompetenciu orgánov inšpekcie práce na výkon dozoru nad výkonom platformovej práce a dodržiavaním povinností v zmysle predkladaného zákona.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a s právom Európskej únie.

Návrh zákona predpokladá pozitívny a negatívny vplyv na podnikateľské prostredie a pozitívne sociálne vplyvy, pozitívny a negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti. Sledované vybrané vplyvy návrhu zákona podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov sú zhodnotené v priloženej doložke vybraných vplyvov, analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, ako aj v analýze sociálnych vplyvov a analýze vplyvov na informatizáciu. Návrh zákona nebude mať vplyvy na životné prostredie, vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.